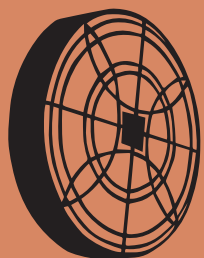

Nya gravvårdar och textkompletteringar

Orsa
Stenhuggeri

info@orsasten.se | 0250-55 03 30 | www.orsasten.se

Innehåll

Ny gravsten	2
Gravvårdsprocess	2
Viktigt att tänka på	2
Gravvårdstyper	3
Stensorter	4
Typsnitt	5
Dekorer	8
Textkomplettering gravvård	13
Textkompletteringsprocess	13
Information om hantering	14
Rengöring och underhåll	14
Renovera gravsten	15
Omarbetning av gravsten	15
Återanvändning av gravsten	15
Säkring av gravvård (omdubbning, markdubbning)	16

Ny gravsten

I de flesta kulturer är det en gammal tradition att resa en sten till minne av nära och kära, samt en fin gest för att hedra de som gått bort.

Vi har ett stort sortiment av gravvårdar och samtliga kan varieras i design utefter önskemål. Ni kan även välja att återanvända gamla gravvårdar som kyrkogårdsförvaltningen kan tillhandahålla.

Priserna varierar beroende på stensort, storlek och utformning etc.

Under vinterhalvåret kan det vara svårt att montera ut gravstenar på kyrkogårdar och måste därför avvakta tills tjälen i marken är borta. Leveranstiden är ca 6-8 veckor från godkänd order.

Gravvårdsprocess

- 1 Välj om ni vill ha en liggande eller stående sten.
- 2 Välj form på stenen. Välj mellan en låg-bred, hög-smal eller en specialformad sten.
- 3 Välj stensort.
- 4 Välj om det ska vara råhuggen yta eller polerad yta på stenen. Välj även om kanterna ska vara sågade eller huggna.
- 5 Välj textstil på stenen. Välj även vad som skall stå på stenen (ska det få plats med fler namn framöver?).
- 6 Välj upphöjd eller nedsänkt text.
- 7 Om nedsänkt text, välj färg/förgyllning på text.
- 8 Välj dekor om önskas.
- 9 Efter detta gör vi på stenhuggeriet ett förslag som skickas ut till kund för godkännande. Vid godkännande påbörjas arbetet med stenen.
- 10 Leverera ut stenen till kyrkogården.

Viktigt att tänka på

- Innan du sätter upp en ny gravsten krävs ett tillstånd från kyrkogårdsförvaltningen. Givetvis sköter vi hela processen från ritning, och ansökningar till montering.
- De flesta begravningsplatser är indelade i olika gravkvarter. Vanligtvis finns det specifika regler för varje enskilt gravkvarter gällande gravstenens utformning.
- En god idé kan vara att besöka det utvalda gravkvarteret innan du börjar titta på utbudet av gravstenar. På så sätt kan du skapa dig en uppfattning om vilken typ av gravsten som borde vara lämplig.

Gravvårdstyper

Orientering

Liggande

Stående

Format

Hög smal

Låg bred

Specialformad

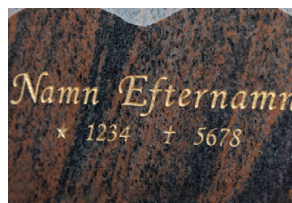
Yta

Blåstrad board

Råhugget kantslag

Polerad yta

Råhuggen yta

Text

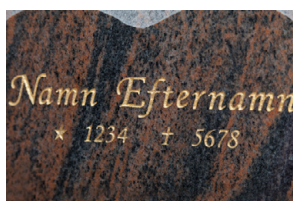
Försänkt

Djupförsänkt

Upphöjd

Förgylld text

Guldfärgad

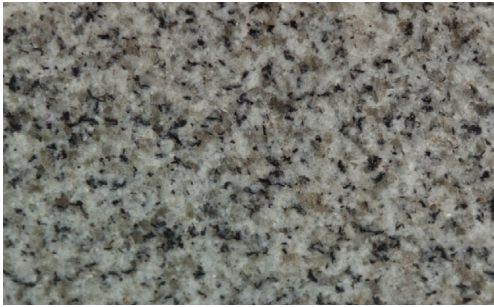

Silverfärgad

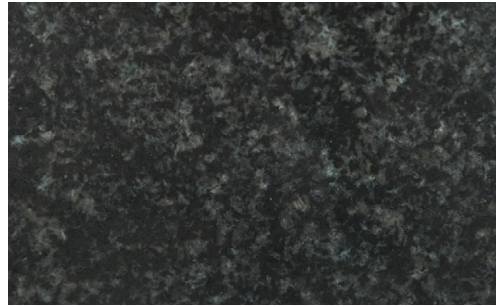

Målad text

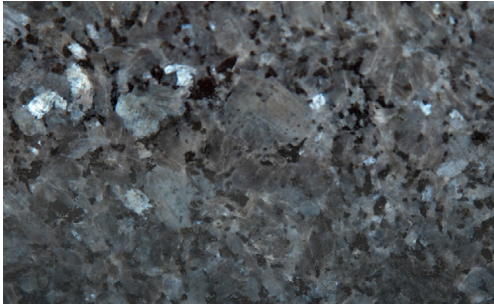
Stensorter

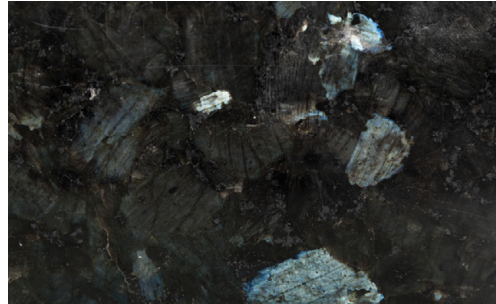
Ljusgrå granit

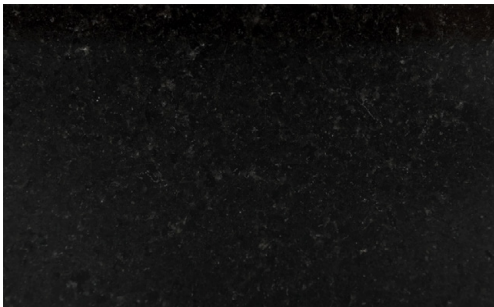
Mörkgrå granit

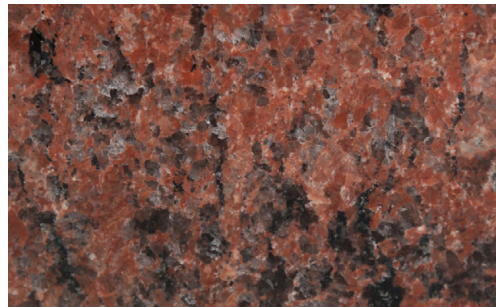
Ljus labrador

Svart labrador

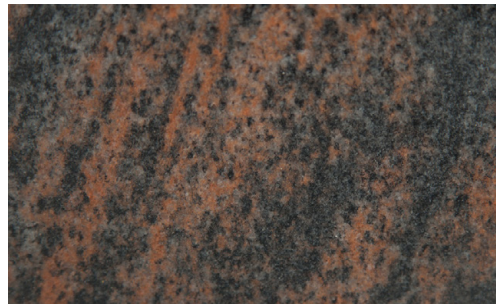
Svart diabas

Röd vånga

Rödgrå bohusgranit

Hallandigranit

Älvdalskvarsit

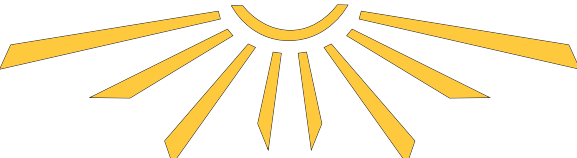
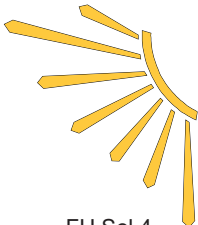
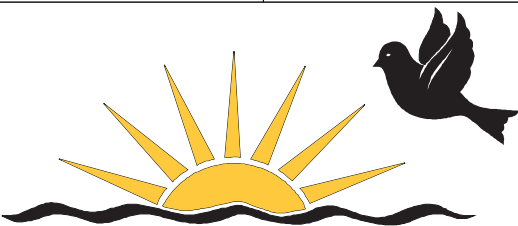
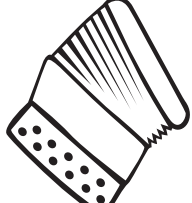
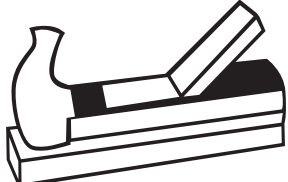
Typsnitt

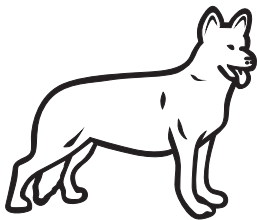
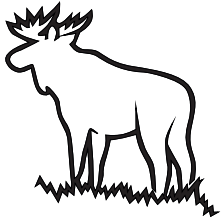
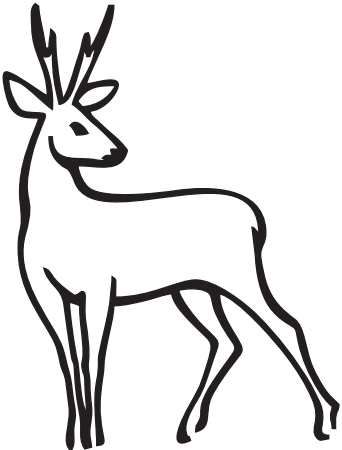
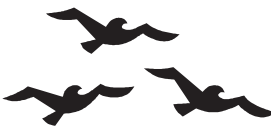
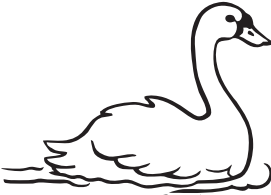
Rakt typsnitt, passar till upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 1	Rakt typsnitt, passar till upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 2
Rakt typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 3	Rakt typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 4
Rakt typsnitt, passar till upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 5	Rakt typsnitt, passar till upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 6
Rakt typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 7	Rakt typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 8

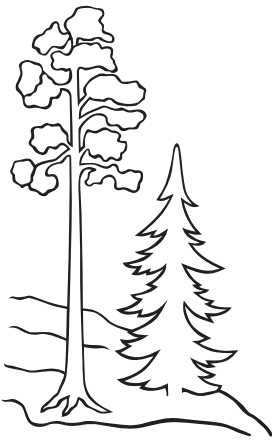
Rakt typsnitt, passar till upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 9	Rakt typsnitt, passar till upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 10
Rakt typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 11	Rakt typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 12
Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 13	Rundare typsnitt, passar till försänkt samt upphöjd text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † Typsnitt FH 14
Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ☆ † . Typsnitt FH 15	Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 † ☆ ′ ′ Typsnitt FH 16

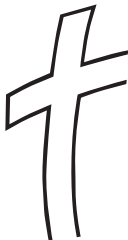
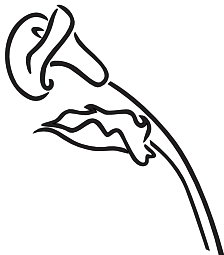
Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 17	Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 18
Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 19	Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 20
Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 ☆ † Typsnitt FH 21	Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 22
Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 23	Rundare typsnitt, passar till försänkt text A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z å ä ö 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Typsnitt FH 24

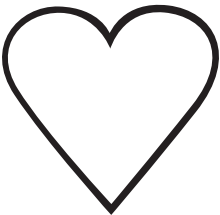
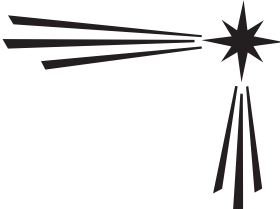
Dekorér

			
FH Bát 1	FH Bát 2	FH Bát 3	FH Bát 4
			
FH Bát 5	FH Sol 1		
			
FH Sol 2	FH Sol 3		FH Sol 4
			
FH Sol 5		FH Sol 6	
			
FH G-klav	FH Dragspel	FH Fiol	FH Gitarr
			
FH Musik		FH Fotboll	FH Böcker
			
FH Slipsten	FH Hyvel	FH Ankare	FH Tro Hopp Kärlek

			
FH Fjäril	FH Hund 1	FH Älghorn	FH Älg
			
FH Katt 1	FH Hund 2	FH Häst	FH Katt 2
			
FH Rådjur 1		FH Rådjur 2	
			
FH Fågel 1	FH Fågel 2	FH Fågel 3	FH Fågel 4
			
FH Fågel 5	FH Svala 1	FH Svala 2	FH Svala 3
			
FH Svan	FH Duva 1	FH Duva 2	FH Duva 3

			
FH Träd 1	FH Träd 2		FH Träd 3
			
FH Träd 4			
	FH Kotte	FH Träd 6	FH Träd 7
			
FH Fjällsippa	FH Orkidé	FH Skogsstjärna	FH Lilja
			
FH Liljekonvalj 1	FH Liljekonvalj 2	FH Liljekonvalj 3	FH Liljekonvalj 4
			
FH Blålocka	FH Blålocka Liljekonvalj	FH Blålocka	FH Linnéa

			
FH Kors 1	FH Kors 2	FH Kors 3	FH Kors 4
			
FH Kors 5		FH Kors 7	
			
FH Kors 6		FH Kors 8	
			
FH Ros 1	FH Ros 2	FH Ros 3	FH Ros 4
			
FH Kalla	FH Prästkrage Blålocka	FH Hjortron	FH Svampar
			
FH Ax 1	FH Ax 2	FH Ax 3	FH Ax 4

			
FH Hjärta 1	FH Hjärta 2	FH Hjärta 3	FH Hjärta 4
			
FH Hjärta 5	FH Hjärta 6	FH Hjärta 7	
			
FH Stjärna 1		FH Stjärna 2	FH Stjärna 3
			
FH Stjärna 4		FH Stjärna 5	
			
FH Bebis	FH Nalle 1	FH Nalle 2	
			
FH Ängel 1	FH Ängel 2	FH Ängel 3	FH Ängel 4
			
FH Ängel 5	FH Ängel 6	FH Ängel 7	FH Ängel 8

Textkomplettering gravvård

Textkomplettering av en gravvård tillhör den vanligaste anledningen till att ett stenhuggeri anlitas.

Priserna varierar beroende på storlek av stenen och utformning etc.

Under vinterhalvåret kan det vara svårt att hämta in/leverera ut gravstenar på kyrkogårdar och måste därför avvakta tills tjälen i marken är borta.

Leveranstiden är ca 6-8 veckor från godkänd order.

Textkompletteringsprocess

1 Hämta in gravsten från kyrkogård

Stenen transporteras till stenhuggeriet där all utrustning finns. Är stenen jordfast och väldigt stor måste stenhuggeriet överväga vad som är det bästa alternativet utefter risker och kostnader.

2 Tvätt av gravsten

Vi tvättar bort smuts, mossor och dylikt för att kunna fästa duk med ny text på stenen.

3 Avtryck av befintlig text

Från ett helhetsperspektiv bör texten utföras som den befintliga texten i både stil och teknik. Vi gör därför avtryck på befintlig text och skanner in i datorn. Detta för att få samma stil på texten som ska kompletteras.

4 Måla i/förgyll texten och dekoren. Samt måla om befintlig text om så önskas.

Vid komplettering av ny text på en befintlig gravsten blir ofta skillnaden mellan den nya och befintliga texten stor då tex sol, väder, bevattning etc. kan bleka och missfärga stenen. Vi kan rekommendera att äldre text och dekor ommålas/förgylls på nytt för att återskapa samma nyans och kontrast som den nya texten.

Upphöjd text och dekor efterhugges så att ytan blir lik den befintliga. Dock kan en nyansskillnad förekomma men denna bleknar med tiden.

5 Leverera ut stenen tillbaka till kyrkogården.

Vid återmontering kontrolleras säkerheten för att inte gravstenen skall utgöra någon fara för den som besöker platsen eller uppehåller sig i närheten. Vi är noga med att lämna minnesplatsen i fint skick.

Information om hantering

Hantering innefattar ned- och uppmontering av gravsten, transporter till och från stenhuggeriet, normala för- och efterarbeten samt garanti av hanterad egendom. Hantering måste ske med aktsamhet.

En okulär besiktning görs före nedmontering så att eventuella skador noteras samt om den tidigare monteringen av stenen uppfyller säkerhetsaspekterna (som fastställts av gravrätt upplåtaren eller rekommenderas av CGK (Centrala Gravvårdskommittén) och GRO). Ansvar och garantin för hantering, transport och utfört arbete åligger den som tar åt sig uppdraget.

Rengöring och underhåll

Sten är ett naturmaterial som är bestående och förändras inte nämnvärt över tid, men som ändå kräver omvårdnad för att bibehålla sitt utseende och karaktär.

Enligt kulturminneslagen måste en begravningsplats vårdas och detta gäller då även gravstenarna. Vissa äldre gravstenar har särskilda regler och de bör hanteras med stor omsorg och försiktighet då de utgör viktiga inslag för sin tidsperiod.

Genom regelbunden (helst årligen) rengöring kan stenen behålla sitt ursprungliga utseende och karaktär. Olika stentyper är olika känsliga för rengöringsmedel och metoder så kontakta gärna oss för rådgivning.

Allmän information vid tvättning av förgyllda och målade texter och dekorer på gravstenar:

- Vid tvättningen måste största försiktighet iakttas då text och dekor lätt kan skadas.
- Använd i första hand naturligt milda och naturvänliga tvättmedel helst såpa eller Allrent samt en mjuk borste.
- Nyttja försiktighetsprincipen och använd inte mer kraft och resurser än nödvändigt och undvik högtryckstvätt.
- Vid tvättning av stenar som inte har någon målad eller förgylld text eller dekor kan en mer tuff rengöring användas.

Äldre gravstenar:

Vid arbete med äldre gravstenar måste större hänsyn tagas till bevarandevärda gravstenar. Kontakta därför ansvariga för begravningsplatsen och i förekommande fall den kulturvårdande myndigheten för rådgörande om eventuell klassning ur kulturhistorisk synvinkel och fråga på vilket sätt det tilltänkta arbetet kan eller bör utföras.

Renovera gravsten

Att renovera en gravsten innebär att återskapa ett nära nog ursprungligt skick eller ett likvärdigt utförande som fanns vid nyttillverkningen. Renovering på gravstenar utförs oftast i samband med textkomplettering men kan förekomma som separata beställningar.

Gravstenar som funnits på en gravplats under en längre tid påverkas av yttre faktorer som sol, regn, bevattning och arbeten på gravplatsen (gräsklippning och snöröjning etc.) eller vid trafik i närheten av gravstenen.

En regelbunden rengöring av gravstenen förhindrar missfärgning, medan exempelvis solens påverkan med blekning inte kan undvikas om placeringen är sådan att den utsätts för direkt solsken. Olika material har olika egenskaper och påverkas mer eller mindre av ovanstående.

Att renovera gravstenens texter och dekorer är ett underhåll som behöver göras återkommande. Blästrade, grovslipade, finslipade eller polerade ytor kan oftast omarbetas med samma metod som vid det ursprungliga utförandet. Finhuggna eller gradhuggna ytor kan oftast renoveras genom omarbetning. Upphöjda texter med finhuggna ytor kring texter och dekorer renoveras oftast om text skall kompletteras och där de finhuggna ytorna går samman. Flammade-, råhuggna- eller kilade ytor rengöres endast genom tvättning och bör inte blästras då materialet därmed mister sitt utseende.

Omarbetning av gravsten

Omarbetning innebär att stenens textyta arbetas om genom omslipning etc och att stenen återgraveras med befintlig och/eller ny text och dekor. Detta görs ofta då en ytterligare generation ska nyttja samma gravplats och där befintlig sten skall användas.

Återanvändning av gravsten

Återanvändning är egentligen samma sak som omarbetning men då en gravsten återlämnats till gravrättsupplåtaren eller då gravrättsinnehavaren överlåtit gravstenen till ett stenhuggeri i samband med att gravrätten upphört. Gravstenen användes sedan av ny gravrättsinnehavare.

Säkring av gravvård (omdubbning, markdubbning)

Om en gravsten inte står stabilt, kan man behöva göra en säkring av gravvården (antingen en omdubbning eller markdubbning). Det måste även vara två dubbar mellan mark och sten vilket inte alltid är fallet. Är dubbarna gjorda av järn som rostar så är det bäst att byta ut dem till rostfritt stål.

Hur vet man då om man behöver en omdubbning eller en markdubbning? Det vet man inte förens vi är på plats på kyrkogården och kollar på stenen, alternativt om man fått en anmärkning av kyrkogårdsförvaltaren. Omdubbning betyder att man behöver lägga till dubb mellan sten och sockel, medan markdubbning betyder att man lägger till dubb mellan sten och mark.

Välkommen att höra av er till oss!

info@orsasten.se

0250-55 03 30

www.orsasten.se

Orsa Stenhuggeri AB

Gruvbacksvägen 4

794 91 Orsa

